

Oglasi, pripisane itd. tiskaju i računaju se na temelju bitnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglašavanje itd. laju se napuniticom ili polozicom post. stacionice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod narudbe, valja točno označiti ime, prezime i najbitniju poštu predbrojnika.

Uko list na vrijeme ne primi, naka to javi odpravničtvu u stvarenom pismu, za koji se se plaća poštarina, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Jakovnog računa br. 247249.

Telefon tiskara broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari.“ Narodna poslovica.

Odgovorni urednik i izdavačelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskara Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crocera br. 1, J. kat).

Izlazi svakog četvrtka u podne. Netiskani dopisi se ne vraćaju u speditivni ne tiskaju u nefrankirani ne primaju. Predplata za poštarinom etoj 10 K u obće, 5 K za seljake } na godiš: III K 3.—, odn. K 2-50 u pol godiša. Izvan carevine više poštarina. Plaća i utužuje se u Puli.

Pojedini broj etoji 10 h., zar etali 20 h., koli u Puli, toli izvan isto.

Uredništvo i uprava nalazi se u Tiskari Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr. e (Via Gluše br. 2), kamio neka se naslovljuju sva pisma i proplato.

Hrvatsko pitanje u carevinskoj vieću.

Govor zastupnika Dr. M. Laginje, izrečen u sjednici carevinskoga vieća povodom proračunske razprave dne 18. julyja 1907.

Visoka kućo! Naša javnost, u koliko je zastupana u novinama, očekivala je, da će se provesti razprava o privremenom proračunu sa nekog višeg stanovništva.

Izjaviti moram odmah na početku, da je bila po mnenju, koje dieli svakako i visoka kuća, dosadašnja razprava o privremenom proračunu u istinu na tom stanovištu, osobito pako obzirom na govor dr. Kraka, koji je ovdje u razpravu donio jedno za monarhiju vrlo važno pitanje, i obzirom na razglabanje njegove preuzvišenosti gospodina ministra predsjednika.

Što se ovog posljednjeg tiče, to moram žalbože njegov odgovor na interpelaciju u današnjoj sjednici, koja se odnosi, također na hrvatsko pitanje, označiti kao nešto osobito neizpravna dočim se ima razglabanjima, koje baš i spadaju k predmetu i kojimi nam se pribobuje, da vlada radi oko preinake upravne službe i da će tu preinaku provesti, kano i ostalom tumačenju, koje se tiče specialno onostrane državne polovice, pripisati veliku vrijednost.

Pošto su naši privremeni proračunski postali na žalost pravilom, neće mi se zamjeriti, budem li nešto obširnije govorio, premda je već prilično kasno.

Ja kanim, visoka kućo, onu ciliju u kojoj je govorio velepoštovani gospodin zastupnik Krak, pokrajnu za pokrajino prorošetati, da vidite, kako stoji u onim pokrajinama i koje li pripadaju velike dužnosti vladi, a da ispuni svoju zadaću — ako i ne posvema — bar do nekog stanovitog stupnja.

Ovdje ne trebamo razpravljati visoko političko pitanje, premda bi biti prinukani govoriti o hrvatskom pitanju i ponešto suzbiti odgovor, što no nam ga je podala u tom pogledu njegova preuzvišenost gospodin ministar predsjednik, bili će nam dostatno, da razjasnimo samo gospodarstvene, unutar političke, prosvjetne odnošaje naših zemalja, slavenskih i hrvatskih zemalja, u koliko iste pripadaju ovoj poli države, a da pružimo dokaz, kako smo mi u svakom obziru do sada zaostali i kako su veliki griesi dosadašnjih vlada, koje su počinile na nama; na našim zemljama i na pučanstvu, koje mi zastupamo.

Naša najbliža plemenska braća Slovenci, koji stanuju kako je poznato u Kranjskoj, u jednom dielu Koruške, u jednom dobrom dielu Štajerske i u Gorickoj, dielomice u Trstu, ako i u manjini, ipak i tamo kano starosjedioci, stoje danas prosvjetno tako, da ne imaju na čitavom svom zemljištu niti jedne potpuno srednje škole sa slovenskim naukovnim jezikom, (Cujtel) a da i ne govorimo o visokoj školi, na koju imade svakako pravo jedno pleme od 1/2, milijun duša. Nije ba, po mojem sudu, nikakva zdrava misao, ako se tvrdi, da bi imali samo narodi od 40

milijuna duša pravo na višu prosvjetu i na više naukovne ustave.

Spomenom li k tomu, da Slovenci u Trstu, koji tvore kako rekoh, kao starosjedioci manjinu pučanstva zemlje odnosno tamošnje občine, mole već preko 20 godina za jednu pučku školu u njihovom materinskom jeziku, i to koli od občine, toli također od vlade, i da istu nisu ni danas nakon 20 godina zadobili, te da moraju, hoće li se bar djelomice narodnostno održati, jednu privatnu školu, koju posjećuje preko 700 djece, iz vlastitih, ne valjda bogatih sredstava uzdržavati, to vam je prosvjetno stanje ovog plemena, sa vladinog stanovišta, po mojem mnenju dostatno označeno.

Ne može se pako kazati, da onaj narod možda ne želi ili ne teži za napredkom i prosvjetom.

Ova maleno narodno pleme — ako je odijelilo od nas Hrvata — imade nešto osobita za čitavu Europu. Ono imade naime primjerice pučko-prosvjetno društvo „Slovensku družbu Sv. Mohora“, koju podupira preko 80.000 članova i čije se knjige godimice, ili bolje rekuć danimice čitaju, jerbo čitaju kako je poznato, ne samo više naobraženi, već i niži, osobito najniži slojevi pučanstva njegove knjige.

Ovaj narod imade već vrlo napredne gospodarske organizacije. U jeziku ovog naroda uređuje se mnogo, skoro izključivo u Kranjskoj, dobrim dielom u doljnoj Štajerskoj, u Koruškoj i Gorickoj. Ne može se dakle sa vladinog stanovišta uzdržati, da taj jezik, taj govor ne treba posebnim državnim sredstvima dalje razvijati, jer se za to ne čuti potrebu.

Zadaća je i dužnost vlade, bar sa stanov. sta odgoja, da dađe narodu bolje i bliže mu činovnika; te da uvede jezik tog plemena u škole, u srednje škole i eventualno u jednu visoku školu. Sveta je dužnost, jer bi inače ružno i sramotno bilo, da prisili občinu tršćansku, koja napokon nije nikakva velevlad, da ustrojji Slovincem Trsta željenu i potrebitu pučku školu, ili ako to nije bilo, skojeg razloga moguće — to mi znamo, da imadu austrijske vlade tamo dolje mnogo obzira (Medjuklici) — tada neka se ustanovi tamo škola iz državnih sredstava, i to većim pravom, nego li da uzdržajete tamo potpuno obskrbljene srednje škole u njemačkom jeziku usred slovenskog i talijanskog stanovništva. (Odobranje.)

Dotaknuti će se gospodo moja samo površno odnošaja pravosudne uprave. Bilo bi vrlo lahko slovenskomu plemenu i u tom pogledu bar ponešto snosivji položaj stvoriti. Privizno sudiste u Gracu imade bez dvojbe previše posala. Ako se već ne ča isto — bilo opet bud e kojih razloga podijeliti, to bi se ipak moglo po primjeru onog, što se je poslije pedesetili godina u Tirolu uvelo, po primjeru Trenta, u Ljubljani tako stvari urediti, da bi tamo slovenski senati prizivnog suda u Gradcu za Kranjsku, za jedan dio Koruške i za slovenski dio doljne Štajerske uređovali. Što se tiče gospodarstvenog položaja onog pučanstva, to mi se ne treba gor-

podb moja kod toga dalje zadržati; upozorjem samo na vrlo zblijena, dođuše u tim temeljita razglabanja vrlo poštovanog gospodina zastupnika Povša; koja je on u tom pogledu prekjuter u ovoj visokoj kući držao.

Jedan kratki pogled na Dalmaciju! Kako stoje tamo u gospodarskom pogledu, poznato nam je iz hiljade i hiljade pritužaba, koje su u ovoj visokoj kući izravni zastupnici one pokrajine podnesli. Pa ako nam je danas vlada na usta njegove preuzvišenosti gospodina ministra predsjednika izričito očitovala, da je započela za Dalmaciju veliku gospodarstvenu akciju i da se ta akcija jur već provadja, tada moram izjaviti, da ču ja kao Hrvat jedino i samo stog stanovišta i jedino stog razloga glasovati za privremeni proračun, jer se već ipak jednom, premda ne onoliko, koliko bi se moralo, nešto — kažem — za jedan dio hrvatskih zemalja one polovice države čini. Držim, da neću preteći velepoštovanu gospodu drugove iz Dalmacije, spomenem li samo s nekoliko rieči dva veoma važna pitanja, o kojih nije vlada njezinom današnjom izjavom dostatno kazala. To je pitanje uvedenja u zemlji običajnog, hrvatskog naima jezika kao unutrašnjeg uredovnog jezika u Dalmaciji, i pitanje dalmatinskih željeznica. O uvedevju hrvatskog unutrašnjeg uredovnog jezika nije vlada ni rieči kazala.

Gospodo moja! Držimo li pred očima, da je Dalmacija, izključivo, Hrvatima odnosno Srbima napućena: zemlja, da u toj zemlji još jedino jedna občina talijanski uređuje, da postoje tamo, koliko je meni poznato, možda još jedna ili dvije pučke škole s talijanskim naukovnim jezikom i da vlada tamo uzprkos tome još uvijek talijanski jezik kano unutrašnji uredovni jezik, tada će svatko priznati, da je to, proti duhu vremena, što bi se bilo moralo već odavna dokinuti. Do danas nismo, kako rekoh, žalbože ništa o tom čuli.

Što se tiče željeznickih sveza Dalmacije sa ostalim zemljama monarhije i sa ostalom Europom, to je u izjavi njegove preuzvišenosti gospodina ministra predsjednika po mojem nemjerodavnom sudu veoma malo rečeno.

Ako je istinito ono, što se čita i čuje, da nisu stanovita pitanja u nagodbi sa Ugarskom još uređjena, dapače čak izključena, pitanje naima dalmatinskih željeznica i bankovno pitanje, tada znamo približno na čemu smo. Zahtjevali će se naima opet od nas privolu na nagodbi sa Ugarskom a da i ne bude pitanje dalmatinskih željeznica riješeno.

Ja ne mogu gospodo moja danas proricati, kako ćemo se mi tada ponesti. Sa jednog drugog stanovišta dozvoliti ču si kasnije, moje mnenje o našem držanju kod razprave ugarske nagodbe odmah izreći, sa stanovišta naimo državopravnog.

Za dalmatinsku, hrvatsku i srbsku mladež Dalmacije bilo bi neobhodno potrebito, pošto mi ne tražimo u Austriji posebno sveučilište, da se vlada sporazumno s hrvatskom vladom, te da se neznanim izpravkom uredi odnošaje između nauka na zagrebačkom sveučilištu

postrane državne službe, tako, sveučilištni nauci i doktorski diplomirani inžinjeri i pravoslovnog fakulteta svakako priznati.

Dozvola za državnu službu u Austriji, koju se daje sada jedino na temelju popunitbenog izpita položenog u Beču i jedino dalmatinskim i istarskim Hrvatima, morala bi se podijeliti svim djakom južnih zemalja, i onim naima iz Kranjske, Koruške, Štajerske, Goricke i Trsta.

Ta čuli ste prije, da je naša, pa bilo i prilično daleka prošlost i naša budućnost zajednička. Radi toga morala bi vlada u tom obziru tako urediti, naima odnošaje tako upriličiti, da se mi u nekakom narodnom, osobito prosvjetnom zajedničkom životu približimo.

(Nastavit će se)

Iz carevinskoga vieća.

Prečni predlog

zastupnika Spinčića, dra Laginje, Mandića i drugova da se dade iz državnih sredstava podpore stanovnicima Orleca na otoku Creau koji bijahu dne 18. svibnja t. g. tućom oštećeni, i u obće stanovnikom toga otoka.

Dne 18. svibnja t. g. nanesla je tuća mnogim stanovnikom Orleca jako veliku štetu. Njlkovi vinogradi o Vranskom jzeru tako su potućeni, da neća ni buduća godina moći roditi.

Izdatna podpora njim je tim nužnija, što su tek prije nekoliko godina s velikimi žrtvami počeli saditi američanske loze, i što su i inače siromašni.

Na temelju toga, i izev u obzir okolnost, da su tućom dne 18. svibnja t. g. bili oštećeni stanovnici također drugih mjesta na otoku Creau, da je šlokeera uništila stare loze na cijelom otoku, da su cijene buhača, koj je imao nadomjestiti uništene loze, usljed palvaranja buhača jako pale, i da muha „oloria“ prijeti da uništi masline,

postavljaju podpisani predlog:

Visoka kuća nek izvoli odlučiti:

Poziva se c. kr. vladu da stanovnikom Orleca i njekih drugih mjesta na otoku Creau jako oštećenih tućom dne 18. svibnja 1907. kao također svim usljed različitih nezdoga posve osiromašelim stanovnikom toga otoka dade čim prije kros c. kr. oblasti izdatnu državnu podporu, i da svestrano uzradi za poboljšanje njihovoga stanja.

U formalnom obziru se predlaže, da se ovaj predlog razpravi svimi kratkicami postupivimi poslovnikom, i da se uputi odboru za podporu u biedi.

Beč, 9. srpnja 1907.

Prečni predlog

zastupnika Matka Mandića, Dr. Laginje, V. Spinčića i drugova u pogledu biede.

Tužni vapaj siromašnoga stanovništva mjestne občine Dekani, politički kotar Kopar u Istri ponukao je glavarstvo ove občine, da se utiče podpisanim vrucom molbom za državnu pripomoć nalazeći se ono usljed suše i drugih elementarnih nezdoga u zdvojnog stanju.

5.

alteta. vino.

gl.

5:50,

Na sahtjev uszrke i ojnik vina franko.

novog erene.

Skoro dva mjeseca trajajuća suša uništila mu je svaku nadu na polju, sjenokosi i djelomice u vinogradu. Krumpira, fažola i žita ne ima ni za sjeme. Masline, koje daju glavni prihod onom stanovništvu, trpile su usljed prošle žestoke zime u toliko, da ne će dati kroz više godina nikakva ili jako malo ploda.

Posljednja skromna nada jest onom stanovništvu u vinogradu, u koliko je iste velikom mukom i tuđim novcem američkim trsjem obnovio, ali potraje li jošte malo nesretna suša, nestati će i te nade, kad i ne bi bilo neprestane poglobelji od strašne tuče, koja hara godimice u ovoj siromašnoj pokrajini, nastrada.

pozivom na žalostno stanje onog pučanstva stavljaju podpisani sljedeći prešni predlog.

Visoka kuća neka izvoli zaključiti:

Poziva se c. k. vladu, da stanovništvu mjestne občine Dekani, polit. kotar Kopar u Istri, kojem su žestoka zima i dugotrajna suša uništile skoro sve proizvode zemlje, pruži dostatnu državnu podporu, da prehrani sebe i svoje blago buduće zime i da mu dade priliku, da si može i sam kod javnih radnja — gradnja cesta itd. — stogod zaslužiti.

U formalnom pogledu predlažu, da se ovaj prešni predlog raspravi svimi pravilnikom dopuštenimi kraticami i da se bezodvlačno uputi odboru za državnu podporu nastradalim uslijed suše ili elementarnik nepogoda.

U Beču dne 20. julija 1907.

M. Mandić,
Dr. Laginja,
V. Spincić i drugovi.

Prešni predlog

zastupnika, Matka Mandića, dra M. Laginje, prof. Vjekoslava Spincića i drugova u pogledu biede.

Dugotrajna suša, koja vlada u svakom dielu Istre od mjeseca maja o. g. pak sve do sada, prouzročila je i u mjestnoj občini Pornjan — politički kotar Kopar u Istri — teške posljedice.

Stanovništvo one občine jur do sada radi slabih ljetina jako zaduženo, pašti će u još veće dugove, pošto ga je i predstojeća ljetina grdno izneverila. Filokserom uništeni su mu odavna vinogradi, koje ne može absolutno sam obnoviti američkim trsjem, pošto ne ima pomoći ni od pokrajine ni od države. Ono, što je teškom mukom i uzajmljenim novcem u tom pogledu učinio, ne će mu još dugo nositi ni toliko, da bi mogao kamate uzajmljenog novca platiti. K svemu tomu pridružila se sada žestoka suša, koja mu je nanijela veliku štetu na sjenokosih i pašnjacih, koja mu je uništila proizvode zemlje kao krumpir, fažol, kuruzu i skoro čitavo voće, od kojega je običavao na bližnjik tržištih koju krajcaru utržiti. Ono siromašno pučanstvo koje i inače mnogo trpi, što mora da plaća visoke namete, dočim nema ni potrebitih škola ni puteva ni cesta ni toli nužno vode ni za ljude ni za blago, očekuje od državnih oblasti, da mu u tolikoj nevolji u pomoć priteže.

Toga radi stavljaju podpisani sljedeći prešni predlog:]

Visoka kuća neka izvoli zaključiti:

Poziva se c. k. vladu, da siromašnomu, lošim ljetinama, filokserom već do sada, a sada sušom teško postradalom stanovništvu mjestne občine Pornjan, politički kotar Kopar u Istri, znatnom državnom potporom u pomoć priteže, te da mu dade i inače zaslužbe, osobito javnim radnjama kao što je gradnja toli potrebitih cesta, bez kojih nema prometa ni napredka.

U formalnom pogledu predlažu, da se ovaj prešni predlog raspravi svimi pravilnikom dopuštenimi kraticami i da se odboru za državnu podporu u biedi bezodvlačno uputi.

M. Mandić,
Dr. Laginja,
V. Spincić i drugovi.

Prešni predlog.

zastupnika Spincića, Laginje Mandića i drugova za državnu podporu stanovnikom otoka Krka.

K suši, koja je jako oskodila poljske proizvode takodjer po cijelom otoku Krku, nadošla je dne 9. t. m. u mjestnih občinah Punat, Baska i Vrbnik, dielomice takodjer u mjestnih občinah Črnšalj i Dubašnica, tuča, koja je gdje više gdje manje oštetila loze.

Pošto se stanovnici otoka Krka nalaze već dugi niz godina u slabom stanju i posto bi njima provedbom javnih radnja — cesta i voće-gradnje, lučke radnje izsušenja — moglo pomoći ne samo hipno nego i za budućnost,

postavljaju podpisani ovaj predlog: Visoka kuća nek blagoizvoli odlučiti: Poziva se c. k. vladu, da stanovnikom otoka Krka u Istri, oštećenim tučom i inače, dade izdašnu podporu u svrhu provedbe javnih radnja i pospješivanja gospodarstva.

Predlog nek se izvoli raspraviti svim pripustivimi kraticami i uputi prije svega odboru za podporu u biedi.

Beč, 22. srpnja 1907.

Prešni predlog

zastupnika Spincića, Laginje, Mandića i drugova u svrhu da se dade državna podpora stanovnicima mjestne občine Veprinac. Pošto je u mjestnoj občini Veprinac u Istri suša jako oštetila poljske proizvode i travu skoro uništila, pošto su usljed nje stjerne osušile, te pošto je tuča dne 9. srpnja prouzokovala na lozih veliku škodu, postavljaju podpisani sljedeći predlog: Visoka kuća nek blagoizvoli odlučiti: Poziva se c. k. vladu, da stanovnikom mjestne občine Veprinac dade izdašnu državnu podporu za ublaženje biede i za provedbu javnih radnja.

U formalnom obziru se predlaže, da se ovaj predlog raspravi svimi propustivimi kraticami i izruči odboru za podporu u biedi.

Beč, 24. srpnja 1907.

Prešni predlog

zastupnika Matka Mandića, Dr. Laginje, prof. Vjekoslava Spincića i drugova u poslu bijede.

Uslijed dopisa od dne 22. julija 1907. br. 1443/VIII. iz Podgrada vlada u onoj mjestnoj občini istarskoga Krasa, gdje nepridjelaju ni najimućniji seljaci na njihovom posjedu za čitavu godinu potrebite hrane vrlo velika bieda.

Dugotrajna suša i tuča uništila za ovu godinu i redovito loše proizvode zemlje. Obširno le to opisano na spomenutom podnesku, koji bijaše danas c. k. ministarstvu za unutarnje poslove uručen.

Obzirom na te okolnosti stavljaju podpisani prešni predlog:

Visoka kuća nek izvoli zaključiti:

Poziva se c. k. vladu, da pripomogne biednu trpećemu stanovništvu mjestne občine Podgrad polit. kotar Volosko u Istri čim prije znatnom potporom iz državnih sredstava.

U formalnom pogledu predlažu, da se ovaj predlog dade odmah u razpravu sa svim u § 42. pravilnika predviđenimi kraticama.

U Beču 24. julija 1907.

M. Mandić,
Dr. Laginja,
Spincić i drugovi.

Za istinu i pravo.

Moram, g. uredniče, proti svojoj volji, izpraviti nekoje krupnije netočnosti začel g. dopisnika Glasila slovenske pučke stranke u Kranjskoj, Ljubljanskoga „Slovenca“ u pogledu mojih javnih sastanaka, obdržanih dne 4. o. m. u Jelšanah i u Podgrajah.

Izvršujući o sastanku u Jelšanah, kaže g. dopisnik, da sam kazao svojim izbornikom, da me je izabralo političko društvo „Edinost“ svojim kandidatom za

ovaj kotar — jer da se tobož proti meni neće podufati nitko kandidirati

Toga nisam kazao niti mogao kazati, jer se političko društvo „Edinost“ u Trstu nije uputilo u istarske izbore i jer si nisam mogao utvarati takve sposobnosti i vrlina a da se nebi mogao i tko drugi podufati u onom kotaru kandidirati. Kazao sam nasuprot, da sam se podvrgao želji i disciplini najupljalnijih drugova i rodoljuba Istre, koji su se bojali, da bi moglo doći do razdora kod izbora, pošto se je govorilo, da kane u onom kotaru kandidirati razni kandidati. Rekao sam nadalje, da sam se primio kandidature usljed zaključka odaslanika političkog društva za Hrvate i Slovence iz Istre, te onih političkog društva „Edinost“ i najvjigjenijih pouzdanika čitavog kotara, stvorenog skoro jednoglasno na poznatom sastanku mjeseca februara o. g. na Kozini.

Nisam nadalje kazao, da čemo kod idućih izbora imati u Istri sve zastupnike i da će nestati Talijana — što bi bilo i ludo i smešno — već sam rekao, da bi nama po broju pučanstva u Istri pripasti morala četiri zastupnička mjesta i da bi moralo kod budućih izbora do toga doći, budemo li mi za to radili.

G. dopisnik stavlja mi na dalje na jezik tobožnju moju tvrdnju o „velikanskoj uspjeha“ Čeha i Poljaka zbog njihove sloge u parlamentu, čega nisam ustvrdio, jer sam duboko osvjedočen, da neće imati ni Česi ni Poljaci osobitih uspjeha nebude li više sloge i čvrstijeg jedinstva ne samo među članovima njihovih saveza i klubova, već takodjer više susretanja i više uzajamnosti sa zastupnicima ostalih slavenskih plemena.

Nestoji mi dopisnikova tvrdoja, da sam ja kazao „da tvore Hrvati i Dalmatinci, sva tri zastupnika iz Istre i t. d. jedan klub“, jer bi to značilo, da Dalmatinci nisu Hrvati, a toliko neznanja nekani mi stalno g. pisac prišili.

Nisam kazao nadalje ni ono, „da bi pobijediti ona stranka, kojoj bi se naša priključila, kad bi smo bili združeni“, već sam naglasio, da bi smo mi Slovenci i Hrvati združeni u jednom klubu mogli više puta odlučivati o pobjedi ili porazu vlade ili drugih stranaka u parlamentu i da bi nas se moralo za naše sudjelovanje primjereno odšteti.

Što se tiče dopisnikove tvrdnje, da sam ja tobož kazao „da smo mi privlačili Hribara tako čvrsto u našem klubu da nam nemože škoditi na nijedan način ni u narodnom ni u vjerskom obziru. On nam je zamalo, da se neće nikada protiviti klubskim kršćanskim načelima, koja su posve pravodna.“ To mi je ispraviti toga ho nisam kazao niti kazati mogao, jer bi bio značice i holimice lagao, pošto mi je poznato bilo, da su zastupnici Hribar, Ježovnik, Boblek i Strekelj svojevrijno sastavili i podpisali poznatu svoju izjavu o vjerskim pitanjima, na temelju koje bijahu u „Svezu jugoslavenskih zastupnika“ primljeni.

U Trstu, 30. augusta 1907.

M. Mandić.

*) Ovo priobćeje i „Slovenec“ vrlo debilnim slovima. Op. pisca.

Na znanje hrvat.-slov. istarskom djaštva.

Prvih dana ovog mjeseca javili smo u novinama, da će se držati I. sastanak hrv.-slov. djaštva u Pazinu dne 31. VIII. i. x. rujna. Ali čim je naš poziv izašao u novinama od mnogih strana nas zamolile, među kojima ima i odličnih rodoljuba, da bismo sastanak prenesli na drugo dane, a to s ovojega razloga što se baš 1. rujna drži važna posveta i proslava zastave u Voloskom „Sokolac“ i Trstu „Delavskog društva“, gdje će se onog dana naći mnogo naših ljudi i djaka. Ova okolnost bi sigurno djelovala nepovoljno na uspjeh našeg sastanka koliko u moralnom toliko u materijalnom pogledu. Stoga bijašmo

prisiljeni, da naš sastanak odgodimo na 7. i 8. rujna.

Ujedno izašamo potanji program i dnevni red sastanka.

U subotu, 7-oga: u 9 sati prije podne otvorenje, konstituiranje i predavanja:

1. Narodna svijest.

Općeniti prikaz razvoja od prvih početaka do danas i današnje stanje.

2. Kulturno-gospodarske prilike.

a) Škola i narodni život;

b) Gospodarstvo.

U 3 sata poslije podne:

3. Narodna provijeta.

a) Pučke knjižnice;

b) Pučka predavanja;

c) Ostala sredstva za širenje prosvjete.

U 8 i pol večer počinje komers.

U nedjelju, 8-oga: u 8 sati jutro:

4. Istarsko djaštvo.

a) Stanje na sveučilištima u Zagrebu, Pragu, Beču i Gracu;

b) Razgovor o ekonomskim momentima, koji uplivaju na izbor staleža;

c) Istarsko hrv.-slov. djaštvo na srednjim i visokim školama;

d) Naša zadaća i dužnost.

U 8 sati večer počinje koncert, a raspored njegov javit će se na vrijeme. Stanovi su za djake besplatni. Stoga umoljavamo drugove, da nam se prijave do 1. rujna.

Prijava prima: Fran Sloković, cand. iur., Pazin.

U Pazinu, dne 14. kolovoza 1907.

Privredjivački odbor.

Pogled po Primorju.

Voloski kotar:

Četrdesetgodinjšta najstarije hrvatske čitaonice u Istri, i njena proslava.

Ima tome već četrdeset godina, što je položen prvi temelj „Hrvatskoj Čitaonici“ u gradu Kastavu. Nikla je u ona vremena, kad se trebalo i u istočnoj Istri boriti za obstanak; Liburnija je snivala san nemoći san mrtvila. Trebalo je čelinih muževa, trebalo je velikog rada i napora, da se taj san prekine. I prekinuo se s ustrojenjem „Hrvatske čitaonice“ u Kastavu, koja je kroz četrdeset godina dizala ponosno svoju glavu, visoko dizala stieg prosvjete. Ona je sada najstarija hrvatska čitaonica čitave Istre, ona je bila prva i jedina, što je probudila Kastavčinu, taj nesomilni bedem hrvatstva, to gnojzelo svih skolova: Laginje, Mandića i Spincića. Njezin se stieg ponosno vjao, te davao pobude, snage i volje. Kroz decenije orila se živa i muževna rječ njezinih članova, ona je bila središtem kulturnoga života, nepredobiva kula rada i energije.

Tu četrdesetgodinjštju odlučilo se proslaviti na dostojan način u nedjelju, dne 26. o. m. u sudjelovanje mjestnoga pjevačkoga i tamburačkoga društva „Istarske Vile“ i nekih bližnjih društava.

Toga se dana sprema — kako čujemo — ljetni koncert, ili bolje reći neka vrst pučke svečanosti na šetalištu „Crekvina“ uz sudjelovanje podpune glazbe. Imat će se prilike čuti milozvučne hrvat. pjesme, zacikat će sitno tamburice, zavijati će naši stjegovi. Spremaj se zatu svečanost i razne druge šale i zabave, kao na pr. ples, šaljiva pošta, izbor ljepotice, paljenje umjetnih vatra, bazar, panoramsa itd. Potanje i točnije javit će se naknadno. Pohrismo dakle svi, te proslavimo tu zgodu. Odbor groznitavo radi, da ugodi posjetnicima, te da spremi dovoljno užitka i zabave.

Do vidova dakle! Svi u Kastav!!!

Dočekat koncerta na šetalištu „Crekvina“, u 6 sati poslije podne. Ulaznica za muškarce 1 K, za dame 60 para. Moll se radi kontrole, da se zadržati znakove, što će ih se dobiti na blagajni.

Kratkoće radi spušamo raspored koncerta, koji sastoji od 19 točaka, zadnja točka je plas.

Za vrijeme koncerta i plera nabacivali će se korijandolima i serpentinom, biti će šaljiva i ozbiljna pošta, šaljivi bazar, panorama, izbor ljepotica, paljonje umjetnih ognjova i vatrometa, te razne druge šale i zabave.

Sjedinica starješinstva, hranilnice i posojilnice, u Podgradu. Dan iza smrti nezaboravnoga Slavojca Jenka, obdržavalo je starješinstvo hranilnice i posojilnice u Podgradu sjednicu, da se upodunji usljed preminuća svoga neprežaljenoga podpredsjednika i blagajnika, zasnovatelja i duša toga zavoda. Sjednicu je sazvano i njoj predsjedao predjednik Mons. Anton Rogat, a bili su prisutni skoro svi članovi ravnateljstva i nadzorstva. Predsjednik se spomenuo dočimim riječmi Slavojca Jenka, i kličući mu zajedno s ostalimi „slava“, pogovorilo se je tako da se namjesti blagajnika. Jednoglasno se izabralo blagajnikom obćinskoga lječnika Dra. Bileka, dosadnjega predsjednika nadzornoga odbora. Na njegovo mjesto se je u nadzorni odbor izabralo sudbenoga pristava Bizalja. Odmah iza toga pregledalo se je stanje blagajne i obneslo u podpunom redu. Prvenac sin blagopokojnoga Tjehomil izručio je odmah epise i novce i što je imao od predobroga oca kao blagajnika, novomu gospodinu blagajniku. Baštinici blagopokojnoga riješeni su svake obveze naprama posojilnici i hranilnici, koja jim je zahvalna za rad i trud i mar premiloga njim gospodara.

Iz Liburnije mjeseca julyja 1907. Općinsko zastupstvo u Mošćenicama sastoji se od 24 zastupnika (između njih ima 6 opć. savjetnika). U tom zastupstvu imade naših 10 narodnih muževa, koji znadu braniti svoju narodnost — starinu — domaćinu, dočim zavedenici, imade ih 14, koji ne znadu niti što su. Od tih 14 je 10 nepismenih, medju kojima su 8 nepismena općinska savjetnika (konsiljera). Općinski glavar (podešt) je šjor Giuseppe Persich (Maras) a tajnik blagajnik šjor Lorenzo Mohovich (Lovrić) pomorski trgovački kapetan.

Poziva sa dnevnim redom k sjednici, našim se šalje hrvatski, a svojim talijanski, a mogli bi slobodno šaljati i kineski, te i tako ne znadu čitati, a niti ne razumiju o čemu imadu raspravljati, ali su prije podučeni, da imadu na „nig“ dignuti ruku, a kadgod i obadvie ako uztreba, a sasvim tim ne znadu o čemu se je raspravljalo i zašto su glasovali.

Tužni narode, kada čes progledali. Evo im dokaza. Prošle godine zaključili su (naši protivno), da bude uredovni jezik talijanski — pa kad im čovjek reče da su Hrvati, tada se razljute kao smija ljutica, kada njoj se na rep stane. Recite im da su Talijani, onda pobijesne. Oni govore, da su domaći-Istrijani. Oni sami ne znadu briži ni što su, pa to su zastupnici naroda!

Naši zastupnici bi morali odbiti hrvatske pozive k sjednicam, te da im se šalje u talijanskom jeziku (kada su potvrdili uredovni jezik talijanski), te u sjednici raspravljati samo talijanski, (budući talijanski znadu svi naši zastupnici), a protivnici bili bi „mutasti“ (skoro svi), jer ne znadu nego hrvatski govoriti i tako bi morali preokrenuti uredovni jezik.

Najljepše je viditi potvrdu dnevnica, koju primu, i potvrde svojim vlastoručnim podpisom. Naši potpisu svi a „niji“ stóre na karti „cimiler“, jer ima 10 (deset) križeva.

Zalostno je al istinito, da našom općinom vladaju zagriženi Talijani, a ne vlada ni g. glavar, ni g. tajnik, već su oni samo orudje talijansko — ali još ne uvide toliko, da im se o koži radi.

Neka dobro zapamti g. tajnik (Lovrić), da on može sve to zapriječiti, ali ne će, stoga je on svemu tomu uzrok, pak bi

se mogao pokazati, kada bi već prekasno bilo. Evo mu rečenice: „L'uomo avvisato-mezzo-salvato“ („Čovjek opomenut na polak spašen“).

Kada naši zastupnici zapriječe, koju po narod škodljivu točku dnevnoga reda, tada k dojučorj sjednici pozovu i općinske zarjenike (na broju 12) — nek se troši obćinski novac bez potrebe.

Za danas dosta, a drugi put dalje i od obćinskih sjednica, o izboru od 14 maja 1907., o 17 počastnih građana (cittadi onorari) itd.

Prijatelj naroda.

Pazinski kotar:

Pla nam iz Čepaljine. Sada ste barem uvjereni, da je Nacinovich Paolo iz Čepića s jedne strane bezobrazna nadričija, kada V. m piše „da ne radi ni za jednu ni za drugu stranku“, a s druge strane pako smjeli šarenjački junacina, kad Vam prieti da će Vas tožiti. Zar Vam nije mogao reći javiti, kako bi on i na dalje mislio, pisao i radio, kad bi samo kamori bila zajamčena trajna prevlast nad našim narodom, i zar ne vidit, kako ga već prst božji postizava sa sviju strana? I želi upravo, da u dičnoj „Slogi“, netom joj prostar dopusti, vratimo kilometar dugi dopis, kojim ćemo dokazati, da je on u istinu tako velik meštar šarenjačkoga roda i reda, da mu na daleko i široko premea nema?

Zalostno je pako, što on u svom radu znade sistematično, u svakoj ma i najmanjoj prigodi koristiti se naivnošću nekijih naših dobrišana, a Zalostnije još, što bi se našla možda po koja naša osoba, koja bi znala svojom prevejanom sladkoćom i velikim „radikalizmom“ blokirati ove naše dobrišane i odvratiti njihovu pažnju od toga ultrašarenjaka.

Iz Lanišća. Dne 7. kolovoza o. g. na 11 sati u jutro buknuo je oganj na jednom kraju sela Lanišća u kući Ivana Znak pok. Miha (Batec). Pošto ljudi i i sve mlado, sposobno za radnju je bilo odsutno daleko u gori preko 3 ure hoda u takozvanom dolcu, da kosi ondje sjeno, to je bio tim veći javik i treset doma nalazećih se nekoliko žena, djeca i staraca. Podignuši se u to vrijeme vjetar odnese preko više kuća u visini jedan goreći kus slame, koji pade na tri slamnate stalice pod jednim krovom (naime Ivana Grbac pok. Blaža, i brade Matea i Ivana Grbac pok. Matea (Matesinovich) blizu župnog stana, te su u trenutak oka gorile tri stalice zajedno. Ako se uvaži oganj na dvim mjestima u selu, narod odsutan, goreće tri stalice kreale sjenom, to će si moći svatko predočiti ogromam plamen, koji je prijetilo i župnom stanu i okolnim slamnatim kućama pojedinaca, koje se nalaze na okupu u blizini ognja!

Nu glas zvana dirne u srdce naših dičnih susjeda sela Podgaće i čak iz sela Prapoče, te doskočiše nesrećenim u pomoć. Komu ne bi tada oko proplakalo od sućuti i od miline, videći bratsku slogu i ljubav naroda, koji za pomoć bližnjemu nije stedio niti svoj život? Osobita čast i hvala budi ovim izrečena žiteljem sela Podgaće i župe upravitelju ostale, g. Josipu Vrbka, koji je borilo ostale svojim primjerom noseći vodu i dr.

Oganj bio je velik; strahota neopisiva, kadno i zelena stabla oko župnog stana počela su goriti! — Treba zahvaliti do brome Bogu, što je uslišao molbu puka svojega, te je oganj ovdje zaustavio, premda je tik ognja sa druge strane bila druga stamnata stalica Blaža Buždona (Brajnetova), koja je ostala ne taknuta, i koja je bila — tako rekue — ključ svim ostalim na okupu se nalazećim slamnatim stalicama.

Bog Vam naplatin ovu požrtvovnost, dleći Podgaćani, stostruko, što si sami od Boga želite! Tako valja! — Bratimska ljubav kršćanska ovih dvaju sela, Lanišće — Podgaće, koja se je osobito ovom

zgodom pokazalo, neka raste i jače se u naprijed, te neka ne nudje pristupa na vašim vratima nijedan zavoditelj, koji bi htjeo pripraviti žetvu nečastivome u obćenitom vašem zlu. Kada dakle ide se za obćenito vaše dobro, tada uvijek braće složno na voga! A u ovaj dobar primjer ugledala se i druga sela. Zajedničko geslo neka vas bodri u svakom obćenitom dobru: „Ne poznajm a razlike između toga ili onoga sela; od jedne te isto jesmo plovanije članovi, pak ajdmo uvijek složno na posao!“ Tada i Gospodin Bog sa svojim odabranicim veseliti će se na nebu nad toli složnom braćom, pošto On takvu ljubav zapovjeda: „Stogodar želiš, da Tebi drugi učini, i ti drugome učini tako!“

Uzrok neareće je još nepoznat. Govorka se, da su to djeca neoprezno proizročila. Stoga pazite roditelji na djecu! Ne davajte im prerano žigice u ruke, niti jim pružite noževe u ruku, a vi oci ne šaljajte malenu djeticu po „spanjoleto“ itd., jerbo, što djeca na Vas vide, to i sami kušat žele.

Steta pak nesrećenim je veliko, ako se uzme u obzir, da nije ništa bilo osjegurano. Stoga preporučuje se ove plemenitom srdcu dobročiniteljah, da priskoće u pomoć nesrećenim budi kojim načinom. Možebitne darove u novcu pripravan jest primati župni Ured u Lanišću, pošta Lanišće (Istra).

Savjetuje se, da bi kuć gospodari u većim selima na dičskom krasu nabavili si za svaki slučaj jednu obćinsku strcajku, ili barem da ima pojedino selo obćinske dugačke željezne kljuge u prihrani, s kojimi bi se mogao goreći krov odgrati i tako goreće predmete odstraniti od susjednih ne gorećih ili obratno, e da se oganj dalje ne širi.

Frantina i Jurina.

- Fr. Mi se Jurino moj sada na rikdo pogovaramo.
- Jur. Ča čes prijatelju, imam vavik pune ruke posla, hodim simo, hodim tamo, tako, da ne morem sve opraviti u malo vremena, ovi dni sam bil u Pregarje.
- Fr. A ča je tamo lipoga.
- Jur. Grdoga, grdoga a ne lipoga. Ondi se ljudi t iže na popa Valkera.
- Fr. To je slabo, kada pop ki mora da bude anđel mira, postano kamen smutnje, povej mi ča je bilo u Pregarjah s Valkerom.
- Jur. Bila je nekakova vizita. Bil je taj Valker i još druga dva popa. Jedan naš čovik pital je Valkera, da zašto je zabranil hrvatski jezik u crkvi, kad je sv. Stolica od starine potvrdila uporabu našega jezika u crkvi. A Valker se je nato otresul, neka muči, te se ne pača u tudje poslove, da crkva ni hrvatska rekaj je „non xe na russa ne croata“.
- Fr. A nisi mu mogal odbrustl, da je istina, da crkva ni niti hrvatska ni ruska, ali da mora da bude pravedna prema svim narodim.
- Jur. Drugi ti ča čemo se pravdati s jednim Valkerom, čigovi su starlji bil protestantli.
- Fr. Meni se sve para, da će naši ljudi počut zapuštati crkvu, kad imaju lekve „virne“ službenike.
- Jur. Ma neka miall koga to tlači, ja dokle je Valker u crkvu ne idem.

Razne primorske viesti.

Biskup revolucionar! Čudno zvoni zar ne, ovaj naslov, a ipak je opravdan i istinit! Taj revolucionarac nije nitko drugi, nego li presvjeli Dr. Antun Mahnić, biskup krčki! On nije stalno ni sanjao, da će ga jednom zapasti taj nezahvaljivi naslov, al ipak je morao i to doživiti — i to od svojih vlastitih ovčica u slavnom i starodavnom Osoru. Taj se sakupilo onomadno 17 obćinskih otaca, poput rimskih senatora na obćinsku sjednicu i stvorise grozomorni zaključak proti presvj. biskupu Mahniću, „koji je javno nalosio revoluciju državim zakonom“.

Mi se suebivamo od čuda, kako mogu sve to gl-dati innde stroge političke i sudbene oblasti, te gg. državni odvjetnici, da dopuštaju tomu strašnomu revolucionarcu, da se slobodno šeće u svojoj palači u Krku i po samom gradiću, dočim bi morao poput talijanskih revolucionaraca i anarhista čamiti medju debelim zidanim u tiješnoj smradnoj podzemnoj sobici državnih zatvora u Gradiški ili na Špielbergu!

Maogi će pitati kako je došao uzorni naš biskup do toli strašnog zločta, da mu slavni oci osorski slobodno i ne kužnjivo mogu priiiti tako ne častan i sramotan naslov. — Presvjeli biskup nije učinio ništa drugo, van ono, što mu nalaze njegova uzvišena služba, branio je naime svoja prava glede poduke vjere u pučkim školama proti školskim oblastim, nizkim i viskim, onom odlučnošću, uztrajnošću i otvorenošću, koja mu je prirodjena i koja nu samo na čast služi. Tini se je dakako zamjerio istarsko talijanskoj kamori, koja bi htjela imati glavnu rječ u vjerskim pitanjima u pučkih školah Istre, čemu se presvj. g. biskup svim zakonitim sredstvima protivio. Odatle mržnja, od tuda osvade i klevete, i odhite onaj nečastni sramotni i pogrdni naslov častnih otaca drevnoga Osora.

Buduć da se pako biskup Mahnić ne ubraja medju talijansko-njemačke biskupe Primorja, slobodno je svakomu, da se nanj nabaci najpodlijom klevetom i najsramotnijom pogrdom. E da mi nazovemo tako koga drugoga biskupa Primorja?

Deputacija na e kr. namjesništva. U utorku preveo je zastupnik Mandić deputaciju obćine Mošćenice, sastojeću od obć. zastupnika gg. V. Mavričića i Grdovca, presvj. g. grofu Schaffgotschu, podpredsjedniku e. k. namjesništva u Trstu. Deputacija je predala g. grofu molbu obćine, za podieljenje podpore pučanstvu one obćine, koju je silno oštebila najprije stroga i dugotrajna zima, pak strana tuča i konačno dugotrajna suša. Zast. g. Mandić izvestio je g. podpredsjednika ob onom, što su naši državni zastupnici u carevinskom vieću kod ministra predsjednika učinili i obzirom na biedu, koja vlada u obćini Mošćenice, te je molbu najtoplije preporučio, na što je g. podpredsjednik odgovorio, da će se stalno kod podieljivanja podpore iz državnih sredstava i na tu molbu obzir uzeti.

Imenovanja u sudbenoj struci. Iz pouzdana izvora doznajemo, da je ministar pra. osudja imenovao savjetnicima prizivnog suda u Trstu g. Dr. Ivana Grškovića, savjetnika kod okružnog suda u Rovinju, i g. H. Pederzollia, savjetnika zemaljskog suda u Trstu. Prizivno sudište u Trstu imenovalo je cancellatom u Buzatu g. Frana Ivasovića, pisarničkog oficijala u Podgradu.

Novi župnik-dekan u Kastvu. Po odlazku veleč. g. A. Elnera, bivšeg župnika-dekana u Kastvu, ostalo je njegovo mjesto sve do sada izpružjeno. Sada je konačno to mjesto popunjeno imenovanjem veleč. g. Frana Ryšlavi-a, sada župnika u Ropotabaru i bivšeg župnika u Munah. G. Ryšlavi ne dolazi kao novajlija u Kastav, jer je već služio tamo kao duhovni pomoćnik, te je u kastavu i po Kastavšćini odavno poznat. Čestitajući i novom g. župniku-dekanu i njegovim župljanom želimo iskreno, da bi tamo dugo pastirovao na čast božju i na duševnu i tjelesnu korist župljana.

Mjesto naučičkog oficijala imade se popuniti kod c. k. pomorske vlade u Trstu u X. plat. razredu. Osim propisanih nauka traži se znanje zemaljskih jezika u govoru i pismu. Molitelji valja da dokažu da imaju ispit koja državne naučičke škole ili akademije ili dokaz, da su položili ispit za kapetana duge plovitbe. Nadalje dekret o imenovanju (brevet) za kapetana duge plovitbe trgovca mornarice, i konačno svjedodžbu o zdravom i čvrstom tjelesnom ustroju. Prednost imaju oni, koji su već služili kano kapetani bar 3 godine.

Molbe valja poslati c. k. pomorskoj vladi u roku od 4 čedna.

Mjesto pristava popuniti se imade kod c. k. financijske prokure u Trstu u IX. plat. razredu. Molbe valja poslati predsjedništvu finance u Trstu u roku od 4 čedna. Traži se od molitelja osim školskih dokaza, također poznavanje zemaljskih jezika.

Za Družbu Sv. Ćirila i Metoda sakupilo se je:

1. prigodom svetanosti zlatne mise gvardijana samostana Sv. Katarine u Kraini veleč. oca Ljudevita Horvata dne 14. kolovoza K 26-80.

2. na povratku sa Trškoga vrha kod Krupine dne 10. kolovoza sakupilo veselo društvo gostiju Peraskovih K 22-50.

Obie svote izručene su predsjedniku Družbe Vjekoslavu Spinčiću, a ovaj jih je predao ravnateljstvu Družbe.

Udruza sv. Mihovila u Ružesi (Kastan) šalje K 10 za Družbu Sv. Ćirila i Metoda sabran u veselom društvu na izletu u Matuljih.

G. E. Domlivil, prof. Valas Mezirići (Moravska), daruje za družbu K 3. Živili!

Sabranih K 50 prigodom vjenčanja g. Kreka, za glazbu buzetaku.

Nasljedovanja vrijedno.

Rodoljubno zastupstvo drevne naše občine Kastav-grada zaključilo je u sjednici od dne 5. t. m. jednoglasno, da se imade od sada liepiti na sve spise i dopise, občinskog ureda biljeg »Družbe sv. Ć. i M. za Istru. — Rodoljubni taj zaključak onog dičnog zastupstva, da i druge občine prihvate u Istri i na otocima pak da i tim pripomognemo našoj velezasluznoj »Družbi.

Narodni biljeg za Istru opet je zastao, ne troši se ga ni iz daleka toliko, koliko se očekivalo. Na žalost ima još među inteligencijom ljudi, koji nisu još nikada kupili ni jedan komad. Apeliramo na svakoga koji ima i malo smisla za patriotski rad, da katkada bar kupi po koji narod. biljeg. Škole i občine umoljavaju se, da naručne potrebne pisace i risace stvari u papirnici Laginja i dr. u Puli, via Giulia, i.

Uputa u talijanski jezik.

Napisao prof. Cherubin Šegvić. Knjiga je obradjena skroz praktičnog stanovišta po načelima najnovije praktične obuke u modernim jezicima. Glavna pišćeva svrha bijaše pružiti kratak, ali istodobno iscrpljiv napatuk u praktičnim vježbama za sve one, koji žele u brzo naučiti talijanski jezik. Knjiga je izašla nakladom Kr. sveuč. knjižare Franje Župana (Stj. Kugli) u Zagrebu. — Cijena K 1'20. uvezano K 1'80, te se može dobiti u knjižarama.

Požurite se!

Požurite se naručiti knjigu »Preko Atlantika do Pacifika«, kod nas ju možete dobiti za 3 K poštom 10 para više, dočim drugdje ju prodavaju po 4 K.

Dobavite si također molitvenik »Oče budi volja tvoja«. To je najljepši dar za školsku djecu prigodom ispita, krizme, sv. pričesti i t. d. Košta samo 1 K, poštom 10 para više.

Listnica uređništva i uprave.

Gosp. S. B. Koparščina. Do rodoljubnih rieči onih osoba, koje se ističu bilo u privatnih, bilo u javnih postovih tudjim jezikom za savjete ili pomoć narodnim dušmanom, među koje ubrajamo i zemaljski odbor, ne valja mnogo držati. Takova su osobe dakako Benjamini carskih i automnih oblasti, pa nije čudo, što su prirastle sreću i Vašoj političkoj oblasti. Zar se više ne sjete, da je poglavica te oblasti hoće imati jednoga iz-

među tih Benjamina državnim zastupnikom, za IV. izborni kotar Istre!

Čuvao nas Bog takovili poglavica i njihovih podrepnica!

Svesrdni Vam odzdrav!

»Velku« onom izpod Učke i drugima. Potrpite, se gradiva je puno u prostora malo. Dojdućom godinom snuju se njeke promjene na bolje u našem novinstvu, pak će onda stvar lakše prolaziti. Pišite što kraće moguće. Čuvajte se podlistka za snad. One koje imademo bit će tiskani, ali kada ne možemo jamčiti.

Poziv

na

XX. redovitu glavnu skupštinu

kotarske gospodarske zadruga u Buzetu,

koja će se obdržavati

u subotu dne 29. kolovoza 1907.

u 9. sati prije podne u prostorijama »Narodnog doma« na Fontani, sa sjedećini

Dnevni redom:

1. Uplaćivanje godišnje članarine;
2. Negovor predsjednika;
3. Izvješće tajnikova;
4. Izvješće blagajnikovo i proračun za god. 1907.
5. Predlozi, upiti i zaključci.
6. Predavanje putujućeg učitelja gosp. Ivana Lancin-a.
7. Žrijebanja raznih agrarnih predmeta.

Kotarska gosp. zadruga.

U Buzetu, dne 9. VIII. 1907.

Predsjednik:

Klarid.

Poziv

na

IX. glavnu skupštinu

»Buzetaskog društva za šted. i zajmovo«

registrirane zadruge na neograničeno jamčenje

koja će se obdržavati

u četvrtak dne 29. augusta 1907.

u dvorani »Narodnog Doma« u Buzetu u 9^{1/2} sati prije podne sa sjedećim

Dnevni redom:

1. Pozdrav predsjednika.
1. izvješće upravnog odbora.
3. Izvješće nadzorničtva.
4. Potvrda računa za god 1906.
5. Razpravljanje o povišenju plaće društvenom poslovodji i nagradi za sastav godišnjih računa.
6. razdioba čistoga dobitka.
7. Ini predlozi.
8. Ždriebanje darova.

Po § 85 društvenih pravila izloženi su računi za god. 1906 u društvenoj sobi te ih slobodno svakomu članu pregledati od 22. o. m. do dana glavne skupštine.

ODBOR.

5000 K zaslužbe

nalim onomu tko dokaže da moja zašudno velika sbrka od

600 komada za samih for. 2'50

pilje prigodna prodaja i to:

1 prava svaje. žepna ura Syst. Roskopf-Pat. iduća točno i na vlas regul. sa 8-god. jamstvom. 1 amerik. jaki lanac od double-zlata. 2 američanska prstena od double-zlata (za gospodu i gospodje.) 1 englez. pozlačena garnitura, sastojeca iz puceta za zapesnice, ovratniko i prsa. 1 amerik. perla sa 6 oštrica. 1 eleg. svilena kravata (hoja i oblik po želji najnovije fazono). 1 krasna igla za kravate sa mit. brilj. tom. 1 ukusni gospojnički broče zadnja novost. 1 korica pitana garnitura za toaletu. 1 eleg. novčanka iz prave kože. 1 par amerik. puceta sa imit. dragim kamenjem. 1 pol. engl. barometar. 1 salon. album sa 36 umjet. i najljepših slika iz svijeta. 1 krasna ogrlica iz pravih orient. perla. 5 indijskih naganjlica (raznibriga za svako društvo) i još 350 komada raznih predmeta korisnih u svakoj kući, zabavna i muke. Sve skupa sa eleg. 4-pnom urom Syst. Roskopf-Patent, koja sama vriedi dvostruko, stoji samo for. 2'60.

Dobije se uz pouzede li uz unapred posljeni novac (također pošt. marko) kod

S. Urbach, svjetska izvozna kuća

Krakov, Nr. 117.

N. B. Kad se naruči 2 paketa dodaje se narudb. budava 1 engl. britva ili 6 finih končnih žepnih rubaca. Što ne odgovara vraća se odmah novac bez prigodn. kazni i erjužen svaki risko.

Dvostraki elektro-magnetički KRIZ ili ZVIEZDA

R. B. broj 86967.
Telefon br. 45-22.

jest elektro-magnetičkim načelima sastavljeni stroj, koji kod uloga, reuma, natme (težkog disanja), nspavanja, zvičenja u uhu, nesuralje, glavobolje (migrane) kucanja arda, zubobolje, muževne slabosti, studeni ruk: i nogu, padavice (epilepsije), mokrenju postelje, nujnosti, nesvjestice, napuhlosti, drhtanja na tlovi, influence skopćane sa bolešću hrbta, tifoida (malokrvnosti), želudačnih grčeva, bezložnosti, ischiasa, ponokrvnosti, svih udnih grčeva, hopenchondrie, tjelesnih grčeva, hāmorrhoida, kao i kod svake slabosti itd. stoji kao nenadokljivo sredstvo, pošto elektro-magnetička struja djelom čovječnim tijelom djeluje; čime se rešava bolest u najkraćem vremenu izliče.

Poznat je, da letimci kod navedenih bolesti višekratno elektrizovanje tijela upotrebljuju, ali ipak na taj način, da jaka struja, samo prolazno i, poremnom kroz tijelo prolazi, dočim naprotiv tomu stroju elektro-magnetičnog kriza ili zvijezde R. B. br. 86967, kako je jur rečeno, umjerenim načinom neprekidno na tijelo djeluje, što svakako bržim izličenju dovodi, nego li prvi postupak. — Do 20 godina stare bolesti izličene su sa svojim strojem posve! Od izličenih sa svojim strojem R. B. broj 86967 izravno zavalje kao i od ostalih stvoja izdane svjedodžbe i priznanice iz svijeta stana svijeta pohranjene su u mojoj pisarnici, gdje o stvoje svaku u svako doba ne uridi. **GDJE NUDAAN LIEN NIJE POMOGAO, MOLIM: POKUŠATI MOJ STROJ!** jer je to sigurno sredstvo proti gora navedenim bolestima, a onaj bolesnik, koji po mojem stroju nebi bio izličen najdalje u roku od 45-dana, dobiva novac natrag.

Upozozjem osobito p. n. ohiđnostu na to, da se moji stroj ne smije zamjenjivati sa Voltinim, koji je poradi svoga nuspjeha zabranjen u Njemačkoj kao i u Austro-Ugarskoj. dočim moj dvostraki elektro-magnetički KRIZ ili zvijezda R. B. br. 86967 saobito se hvati i uliva vanrednu ešpadnet parad svoje izvratne ljekovitosti.

MALI STROJ STOJI 6 K. Radi ga mogu samo djeca i jako slabe gospodje.

VELIKI STROJ STOJI 8 K. Radi se kod ostarijih 20 godina kroničnih bolestih.

Dopisivanje i naručbe obavljaju se u hrvat-skom jeziku. Pouzecem ili ako se novac unapred pošalje, razušlje glavna prodavona: za tu inozemstvo:

ALBERT MÖLLER,
Budimpešta, V/41. Kolar,
Vadsz-nlica br. 34.

ISTARSKA POSUJILNICA U PULI

Prima zadrugare, koji uplaćuju zadrugačkih članova jedan: 20 vrblo po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član, sa plaća od istoga 4%.

Vraća na štednju uložene iznose do 2000 K bez predhodnog odkaza, a iznose od 2000 K ako se nije kod uložerja suglasno ustanovio vođi ili manji rok na odkaz, us odkas od 3 dana.

Zajmovo (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenico i zadužnicu uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9-za sati prije podne i 3-5 sati poslije podne; u nedjelju i blagdanu osim juija i augusta mjeseca od 9-za prije podne.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u C. k. S. Stefana br. 9. Informacije prisnomno doane, gdje se dobivaju poštice.

Ravnateljstvo.

J. KOPAC

Svijećarna na paru

J. Kopac, Gorica, ul. Sv. Antona b. 7.

Preporuča pred. svjedanstvu, crkvenom starešinstvu, p. n. glavnom obćinstvu svijeće iz prijesnog pčeloga voška. Kilogram po R 6.— Za prijesnočet jamdim s K. 2.000. Tamas Myrrhae, Styrax, stija i stakla za vječno svjetlo po jafinoj cijeni. Og. Trgovcima preporučam svijeće za pogrebe, sa bolikano drve, votleni svieci i med najjeftinije vratiti uz veoma niske cijene. Žuti voak kupujem a svakoj množini po najvišoj dnevnoj cijeni.

Na kaitjev listam cijeniak franco.

Veliko skladište

kaca za kupanje, modernih kloseta, plinskih svjetiljka, trajne. Auerove mrežice, komad po 60 para; tuijaca za plinske svjetiljke, komad po 40 para.

Josef Brosina ~ Pola

Via Barbacani, 5.

Službeno ovlaštene namještac, vode i plina.

Novočet i Sprava za priješdoje plina (gaspaparatorer). Prištedi 40%, plina!

Pravilna u te struku zasjedanje radnja te jamči za ne-ličnu izvadu i jafino ošjeou.

Jedina hrvatsko-narodna**TISKARA, KNJIGOVEŽNICA i PAPIRNICA u ISTRI****Laginja i dr. ≈ Pula, Via Giulia, 1.**

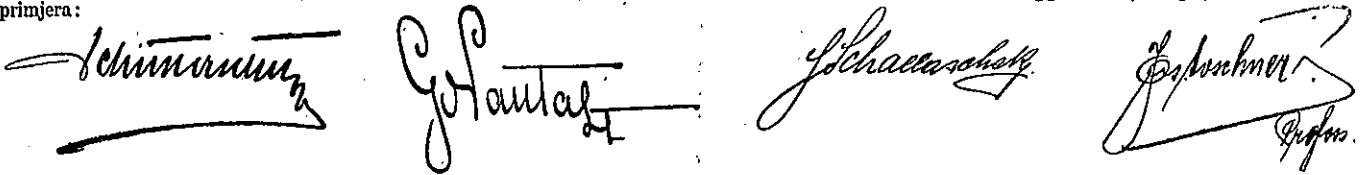
(Prije J. Krmpotić i dr.)

Preporuča svim Hrvatima i ostaloj slavenskoj braći, koja se nalazu u Istri, da što više podupiraju to jedino hrvatsko-narodno poduzeće svoje vrste u Istri.

TISKARA providjena je latinskim, ćirilskim, gotičkim i grčkim slovima te najmodernijim uresima.

Preuzima svaki tiskarski posao [te] jamči za savršenu radnju i jeftinu cijenu.

Da se istisnu već jednom tuđinski proizvodi iz naše kuće uredili smo veoma modernu **Tvornicu pečata iz gume (kaučuka)** i pečate iz mjedi za pečatni vosak. Pečati su trajni i veoma pomno izradjeni. Preuzimamo i izradbu **vlastoručnih pečata** (fototipie) i evo nekoliko primjera:

Sve naručbe obavljamo brzo, točno i savjestno.

KNJIGOVEŽNICA obskrbljena je veoma modernim slovima i ukrasima te providjena sa više novih strojeva. Preuzima se svaki knjigovežki posao a privatne knjige i knjige za biblioteku uzimaju se osobito u obzir.

Specijalisti u knjigovežkoj galanteriji.

Izključena je svaka konkurencija!

Na skladištu ima: korice „**NARODNE PROSVJETE**“, „**MLADOŠ ISTRANA**“ i „**HRVATSKOG SOKOLA**“ uz veoma niske cijene.

PAPIRNICA ima na prodaju na malo i na veliko svakovrstnih razglednica sa hrvatskim i srpskim narodnim motivi, umjetno izradjene razglednice i iz grada Pule. Papirnica obskrbljena je sa svimi pisarničkim potrebštinama papira svake vrste, tinte crne, crvene, modre i t. d. Bogata zalih hektografskog platna i odnosne mase te crnila. Trgovačke knjige sve vrste. Listovni papir u mapama i kutijama od najjednostavnijih do najfinijih vrsti. Pera kojima se može pisati do tri dana bez rabiti tinte. Album za razglednice, pečatni vosak i drugo.

Drži olovke i cigaretni papirić Družbe sv. Ćirila i Metoda za Istru kao i družbinih maraka.

Kod svake i najmanje naručbe molimo nasloviti samo: **TISKARA LAGINJA i dr. - PULA.**

Popis tiskanica na skladištu.

Tiskanice za općinske prede:		Testimonium Status Liberi		Alfabetički popis	
Pozivnica — mala	Molba za izvadak putnog lista.	denunt. matrimonialium	Alfabetički popis	Obrazac M (Osuda kotar. školskog vijeća na globu)	
Poziv na vojničku stavnju	Omnibus-tiskanice	denunt. matrimonialium	Obrazac D (pozivi za polazak škole)	Kronika	
Općinska svjedodžba siromaštva	Poštarska knjiga, uvezano 100 araka	Nota pro institutendis denuntiatio	Obrazac D (pozivi za polazak škole)	Za popis knjižnice (glava i ulošci)	
Dostavnica na četvrtini arka	Glavna knjiga	Inventar (glava ili ulošci)	Obrazac D (pozivi za polazak škole)	Inventar (glava i ulošci.)	
polovini arka	Blagajnički dnevnik	Račun (sadržaje 2 arka)	Obrazac D (pozivi za polazak škole)	Iskaz o izvidjenih okolnostih učenika za podupiranje njegove molbe	
Svjedodžba zavičajnosti	Dozvola za rasprodaju domaćeg vina	Izvadak računa	Obrazac D (pozivi za polazak škole)	Namira vrhu dignute plaće, za učitelje	
Svjedodžba ponašanja	Proračun općine (naslovni)	Iskaz glavnica (glava ili ulošci)	Obrazac D (pozivi za polazak škole)	Notizice scolastiche u talijanskom jeziku	
Pozivnice za po c. k. kotar. glav. globom	(uložni)	staloih i promijenljivih zakupnina	Obrazac D (pozivi za polazak škole)	Popisi oslobođenja djece od polaska škole	
otsudjene	Zaključni račun (naslovni)	ispaćenih i zaostalih parbenih troškova	Obrazac D (pozivi za polazak škole)		
Izkar nadnica (2 kom. na arku).	(uložni)	Dnevnik dohodaka i trošk. (glava i ulošci)	Obrazac D (pozivi za polazak škole)		
Izkar vrhu posloводства nameta zdola naznačenih tečajem godine.	Zaključni račun (uložni)	Iskaz povećanja ili umanjenja imetka	Obrazac D (pozivi za polazak škole)		
Upitni arak	Prilog k dohodku	Status animarum	Obrazac D (pozivi za polazak škole)		
Inventar	O realizovanju kapitala	Liber baptizatorum	Obrazac D (pozivi za polazak škole)		
Namira vrhu prim. novca iz opć. blagajne	Prijavni i pregledni lista	defunctorum i matrimoniorum	Obrazac D (pozivi za polazak škole)		
Namira na četvrt arka	Popis izbornika	Namira vrhu kamata obligacija	Obrazac D (pozivi za polazak škole)		
Za odgonbu	Objavljena skrižaljka trojezična	Knjižica za popis sv. misa	Obrazac D (pozivi za polazak škole)		
Skrižaljka o cijeni sijena	Popis porezovnika, izbornika	Poštanska knjiga (Exhibitprotokol)	Obrazac D (pozivi za polazak škole)		
Svjedodžba o izvozu živina i proizvoda	Glavovni izkaz za izbor opć. zastupnika	Interkalendar glavni račun (njem.-hrvatski).	Obrazac D (pozivi za polazak škole)		
Svjedodžba (brodom)	Kontrolni izkaz	Iste tiskanice uvezane solidno i jeftino.	Obrazac D (pozivi za polazak škole)		
Uručbeni zapisnik (Exhibit)	Pozivnica (četvrt arka) na izbor općin. vijeća		Obrazac D (pozivi za polazak škole)		
Prijavnica boravljenja za vojnike 4 ^o na cijelom arku 4 ^o	Kontrolna lista na izbor nar. zastupnika		Obrazac D (pozivi za polazak škole)		
Svjedodžba za primitak u bolnicu	Inventar za općinu		Obrazac D (pozivi za polazak škole)		
Svjedodžba siromaštva za uboge bolesnike u bolnici	Domovnica		Obrazac D (pozivi za polazak škole)		
Izvjestje o razgledu mrtvaca	Pregled vrhu direktnog poreza sa držav. nameti za god. i odnosnih zaostataka u mjestnoj općini.		Obrazac D (pozivi za polazak škole)		
Mrljiški ogledni list	<i>Nove tiskanice izradjuju se po uzorku brzo i jeftino.</i>		Obrazac D (pozivi za polazak škole)		
Zapisnik o razgledu mrtvačkom			Obrazac D (pozivi za polazak škole)		
Molba i svjedodžba za apost od prezen. tne vojne službe (cijeli arak)			Obrazac D (pozivi za polazak škole)		
Molba za povrat predjuma danim putnicima			Obrazac D (pozivi za polazak škole)		

Tiskanice za velečasne župne urede:

Fides Nativitatis et Baptismi
Svjedodžba o krstu i porodu
Fides Mortis
Matrimonii

Školske tiskanice:

Svjedodžba polaznica
Polaznica
Otpusnica
Školske vijesti
Iskaz izostataka
Ispitna svjedodžba
Opravilni zapisnik (uvezan sa 100 listova)
Tjednik
Glavni imenik (glava)
Glavni imenik (ulošci)
Razrednica (glava)
Razrednica (ulošci)
Matica

Tiskanice za posujilnice:

Knjiga zadrugara (čvrsto vezano)
Knjiga uložka (čvrsto vezano)
Knjiga dužnika (čvrsto uvezano)
Dnevnik (čvrsto vezano 100 strana)
Uložna knjižica (nova)
Zadužna knjižica (nova)
Zadužnice
Molba za zajam
Potvrđnica vrhu dignutog novca
Pristupno očitovanje

Tiskanice za konsumna društva:
Konsumnih knjižica. — Tjedanskih lista. — Blagajnički dnevnik: — Imenik za drugara i druge pomoćne knjige.

Tiskanice za odvjetničke i notar-ske pisarne:

Punomoći. — Kupoprodajne pogodbe. — Tužbe. — Raznih prijedloga za zapljene. *Ostale tiskanice izradjuju se polag uzorka — točno i brzo.*

Nasom nakladom izašle su slijedeće knjižice koje toplo preporučamo: **Ob uljudnom i pristojnem ponašanju.** Priredio Vinko Rubeca. Obsiže 24 str. a cijena joj 40 para. — **Putovanje N. V. B. „Marije Terezije“** na Male Antile i Kubu god. 1898. Pjesmu složili Josip Burić i Jakov Čubrčić. **Drugo izdanje.** Knjižica ima 70 str. cijena joj je 40 para. — **Rat u Kini i putovanje** Njeg. Vel. brodova „Elisabete“ i „Asperna“. Spjevao Ćiril Pavelić iz Kastel Sućurca. Drugo izdanje. Knjižica je cijena 40 para. Obsiže 56 str. — **Pisma o izborima u Pulli god. 1905.** Preštampano iz „Omnibusa“. Cijena 10 para. — **L' Istria e la riforma elettorale.** U talijanskom jeziku. Obsiže 34 st. Cijena joj je 20 para. (Čist prihod namijenjen je Družbi sv. Ćirila i Metoda za Istru. — **Brzi računar ili pregledna knjižica** za proračunavanje dnevnice od 1 do 6 kruna na 1/4, 1/2, 3/4, i cijeli dan. Veoma zgodno uređena u tri jezika. Obsiže 62 stranice a svezana je u čvrste korice. Veličina 13x9 cm. Cijena samo 60 para. — **Knjižica nedeljne nadnice.** Skrižaljka uređena je ovako: naslov „Nedjeljno od—do—190—“ Rubrike: Tek. broj. — prezime i ime — subota, nedjelja, ponedjeljak, utorak, srijeda, četvrtak, petak, subota, ukupno. Cijena. Iznos. Na račun. Okružna blagajna. Unesreć. blagajni. Ukupno. Plaćeno. Opazke. — Imade dvadeset poprečnih linija. — Imademo ih na skladištu u Hrvatskom, njemačkom i talijanskom jeziku. Knjižica je tvrdo uvezana sa 100 stranica te veoma prikladna za žep. Imade i tok za olovku. — Cijena je knjižici samo 60 para. —

P. n. g. mušterijama s kojima smo u trgovačkom saobraćaju razaslijamu robu sa čekom, novim pako, uz pouzće.

Hrvati i Slaveni podupirajte svoja poduzeća u Istri!

SVOJ K SVOME!

Stojan Gacesa

PULA, Via Sergia, 11.
Preporuča slavnom c. i k. općinstvu svoje bogato
skla iste svih vojničkih potreba.
Preko puta via Sergia br. 4.
BAZAR GRADA PULE
providjen svim bazarskim potrebama.
Cijene niske.

Zvonimir Gjurin

brijač
Pula, Via Sergia br. 59.
Preporuča slavnom općinstvu grada
i okolice svoj brijački salon.
Jamči za dobru podvorbu.

MARIJA MARDEŠIĆ

trgovina vina na veliko
PULA (Istra), Via Barbacani br. 5.

Viška vina:

Bijela vina.	Crvena vina.
Maraschino naravno salko.	Zrač.
Vugava I.	Pospilje specijalitet.
Vugava II.	Opolio I. krvno vino.
	Opolio II.

Specijalitet: Sardele u limenim kutijama.
Cijenici razasliju se na zahtjev franko.

Antun Dominis

Dobavljač c. i k. činovništva.
Pula, Via Mariana br. 7.

trgovac dalmatinskog i istarskog vina
te maslinovog ulja na malo i veliko.
Na skladištu ima i sardela, ovčjeg
sira, pasulja, krumpira, sapuna,
metle i razno.

Veliki izbor ljetne obuće! VELIKO SKLADIŠTE OBUĆE Veliki izbor ljetne obuće!

tvrtke „Alfred Fränkel Commandit Gesellschaft“ (ex Mödling), zastupnik ANTE ERGA.
Via Sergia broj 14. PULA Via Sergia broj 14.
Stalne cijene označene su na poplatima.
Cipele za muškarce na steznik K 7— i više, za vezanje K 7-50 i više. — Cipele za gospodje na steznik K 6— i više, za vezanje K 6-50,
na puceta K 6-80. — Veliki izbor cipela za uniforme. Cipele iz kože Box calf i Chevreaux, za gospodu i gospodje.

Ivan M. Žic

PULA
Admiralska ulica broj 12.
Časti se preporučiti p. n.
općinstvu svoj jeftini cjenik
vina iz vlastitih vinograda.

Cjenik vina:

Viško crveno	52 i 56 p.
bijelo	52 i 56
Istarsko crveno	36 i 40
bijelo	36 i 40
Dalmatinsko crveno	40 i 44
bijelo	44 i 48
Siler (Opolio)	44 i 48
Terrano	35 i 40
Muskat bijeli, sladak	48 i 52
crveni	52 i 56
R-fosco	K 1-60
Marsala	1-40
Vermouth	1-20

Osobito se preporuča crvena
vina slabokrvnima.

Kod naručbe molim označiti
točni naslov.

KONRAD WESIAK

vojnički i civilni krojač
PULA, Via Arena (u kući c. k. suda).
Preporuča p. n. gg. grada i okolice
svoj moderno uređeni
krojački salon.
Cijenjene naručbe obavlja savjesno
i brzo te uz umjerene cijene.

Restoracija

NARODNI DOM

Pula, Viale Carrara.
Preporuča se p. n. općinstvu kao
jedina hrvatska restoracija Pule.
Toči se najbolje istarska, dalma-
tinsko, štajersko vino te Budjevočko
crno i bijelo pivo.
Zajuttrak svaki dan na izbor!
Primaju se i abonenti na koštu.
Podvorba brza a cijeno umjerene.

Gostiona

Andemo de Orlić

Pula — Via Muzio, 8.
Toči najbolja istarska i dal-
matinska vina
Budjevočko pivo.
Jela uvijek na protok. — Prima i
abonente.

KAVANA

Narodni Dom

Pula, Viale Carrara.
Kavana drži sve vidjenije hrvat-
ske, njemačke i talijanske novine.
Providjena je sa dva biljara i mnogo
drugih igraćih sprema.
Toči se najbolja vrst pića.
Podvorba brza. Cijene umjerene.
Preporuča se toplo p. n. općinstvu

IVAN I NIKOLA ORLIĆ

trgovina vina iz vlastitih vinograda.
Barko: „Dobra Marija“ i „Gospa od Trstata“
Skladište: PULA, Piazza Ninfea br. 1.
Preporučamo: Viška vina crvena i bijela. — Istarska vina crvena
i bijela. — Siler (Opolio). — Ternu. — Muskat bijeli (sladak). — Muskat
crveni (sladak). — Refosko.
Naručbe obavljaju se brzo i savjesno!
Na zahtjev uzorke i cjenik vina franko.

Ante Tranfić - Pula

na uglu ulice Carducci i ulice S. Martino (ex ulica Circonvalazione).

Prvo i najveće skladište svakovrsnog vina i maslinovog
ulja. † Točna i solidna poslužba. † Cijene umjerene.
Izvolite zahtjevati cjenik.

Lacko Križ

zastupnički i komisionalni posao
Pula, Porta s. Giovanni
(corte Forbeseri.)

Zastupstvo Češke Budjevočke pive u bačvi-
cam i bocama uz veoma povoljne cijene.
Glavno zastupstvo Prvog češkog sveopćeg dru-
štva za osjguravanje života uz najmoder-
nije tarife i povoljne uvjete. — Zastupstvo
osjguranja proti požaru i nezgodam itd.